

СЕКЦІЯ 5 ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОБЛІКОВО- АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ БАНКУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО ЧАСУ

О. М. Губарик, *к. е. н., доцент, в.о.
завідувача кафедри обліку, оподаткування
та управління фінансово-економічною
безпекою, Дніпровський державний аграрно-
економічний університет, м. Дніпро,
Україна*

В умовах воєнного часу банки, як основний елемент фінансової системи, стикаються з численними викликами у здійсненні своєї діяльності, зокрема, в управлінні кредитними операціями. Воєнні дії призводять до значних економічних потрясінь, впливають на ліквідність банків, підвищують рівень ризиків та знижують стабільність фінансової системи. Відповідно, облікове забезпечення кредитних операцій набуває особливо важливого значення. В умовах війни банки повинні не лише підтримувати свою стабільність, а й забезпечувати ефективне управління кредитним портфелем, що потребує своєчасного та точного обліку.

У воєнний період банки стикаються з низкою специфічних труднощів, таких як: зниження платоспроможності позичальників через економічну невизначеність; ризики, пов'язані з пошкодженням або знищенням заставного майна та високий рівень кредитних ризиків через зростання кількості неплатоспроможних клієнтів.

У зв'язку з цим важливою частиною облікової діяльності стає управління кредитними ризиками. Необхідно постійно оновлювати інформацію про фінансовий стан позичальників, а також враховувати нові економічні реалії, що можуть призвести до перегляду умов кредитування. Зокрема, необхідно ввести більш гнучкі підходи до оцінки ризиків і виконання облікових процедур, орієнтуючись на поточну ситуацію в країні [1].

Інформаційні технології та сучасні облікові системи відіграють вирішальну роль у забезпеченні точності та своєчасності обліку кредитних операцій. В умовах війни банки повинні мати можливість оперативно адаптувати свої облікові системи до нових умов. Одним із ключових елементів є автоматизація процесів обліку та аналізу кредитних операцій, що дозволяє

знижувати ризики помилок та забезпечує більш ефективне управління ресурсами банку [2].

Облік кредитних операцій має включати детальний моніторинг усіх етапів кредитування: від початкової оцінки позичальника до контролю за виконанням умов договору та своєчасністю платежів. Використання автоматизованих систем дозволяє здійснювати ретельний аналіз кредитного портфеля, швидко реагувати на зміни економічної ситуації, вчасно виявляти проблемні кредити та вживати заходів щодо їх погашення.

Управління кредитними ризиками в умовах війни потребує застосування спеціальних моделей оцінки ризиків, які враховують нестабільність економічного середовища та соціально-політичні фактори. Однією з таких моделей є використання стрес-тестування, яке дозволяє банкам оцінити потенційні ризики в умовах економічної кризи чи непередбачених подій. Стрес-тестування має на меті виявити слабкі місця в кредитному портфелі та забезпечити формування резервів для покриття можливих збитків [3].

Також, в умовах війни, банки повинні застосовувати більш жорсткі критерії до відбору позичальників, особливо у випадках, коли йдеться про великий кредитний ризик. Це передбачає посилений моніторинг економічного стану клієнтів, а також гнучкий підхід до умов кредитування, наприклад, надання кредитів лише за умови наявності достатнього забезпечення або переведення частини операцій в валюту.

В умовах війни банки змушені постійно переглядати свої облікові політики та стандарти. Це може включати зміни в методах оцінки кредитного ризику, варіантах заставного забезпечення та змінах в умовах кредитування. Одним з важливих аспектів є вдосконалення практики формування резервів під кредитні ризики. Враховуючи високий рівень непередбачуваних подій, банки повинні забезпечити наявність достатніх резервів для покриття можливих втрат.

Зміни можуть стосуватися також коригування обліку неплатоспроможних позичальників. В умовах економічної нестабільності банки мають змогу використовувати такі механізми, як реструктуризація кредитів або перенесення термінів платежів для позичальників, що опинилися у скрутному фінансовому становищі [1].

В свою чергу, практичні аспекти обліку кредитних операцій включають:

- підвищення уваги до класифікації кредитів за ступенем ризику;
- використання механізмів моніторингу кредитного портфеля в реальному часі;
- запровадження інструментів управління проблемними кредитами, включаючи судову практику та погодження умов кредитування з

національними регуляторами.

Особливу увагу в умовах воєнного часу слід приділяти організації звітності щодо кредитних ризиків. Оскільки умови постійно змінюються, необхідно впроваджувати адаптивні методи збору та аналізу інформації для оперативного прийняття рішень.

Отже, управління кредитними операціями банків в умовах воєнного часу вимагає застосування спеціалізованих облікових систем, вдосконалення методів оцінки та управління кредитними ризиками. Актуальність використання сучасних інформаційних технологій та механізмів моніторингу кредитного портфеля стає критичною. Зміни в обліковій політиці та гнучкий підхід до кредитних умов дозволяють забезпечити стабільність банку в умовах високих економічних та політичних ризиків.

Для досягнення ефективного управління кредитними операціями необхідно враховувати нові економічні реалії, застосовувати актуальні моделі управління ризиками та забезпечувати високий рівень контролю за виконанням облікових процедур. В результаті це дозволить банкам зберегти стабільність і підтримувати свою діяльність навіть у складних умовах війни.

Література:

1. Дьяченко О. В. Управління кредитними ризиками банку в умовах нестабільності економічного середовища. Київ: Либідь, 2020. 432 с.
2. Ковальчук І. О. Фінансові ризики: управління та облік у банківській системі України. Київ: ВД «Професіонал», 2019. 320 с.
3. Сурін І. М., Яценко І. П. Облікове забезпечення управління банківськими операціями. Харків: Факт, 2021. 450 с.

РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*О. Л. Дубина, старший викладач кафедри
обліку, оподаткування та управління
фінансово-економічною безпекою,
Дніпровський державний аграрно-
економічний університет, м. Дніпро,
Україна*

Обліково-аналітична інформація відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного управління підприємством, оскільки вона надає об'єктивні, систематизовані та достовірні дані для ухвалення обґрунтованих рішень. Вона дозволяє здійснювати контроль за фінансово-господарською діяльністю, оцінювати фінансовий стан підприємства, виявляти потенційні ризики та